

NACKA TINGSRÄTT
Mark- och miljödomstolen

DOM (DELDOM)
2026-05-12
Meddelad i Nacka

Målnummer
M 9450-20

PARTER

Kärande

Tryg Forsikring A/S genom Trygg-Hansa Försäkring filial, 516403-8662,
106 26 Stockholm

Ombud: Advokaterna Fredrik Lundblom, Andrea Rökaas och Isabelle
Sundström Stridh, Advokatfirman Vinge KB, Box 1703, 111 87 Stockholm

Svarande

Uppsala Vatten och Avfall AB, 556025-0051, Box 1444, 751 44 Uppsala

Ombud: Advokaten Christian Arnbom, Christian Arnbom Advokat AB,
Årstaängsvägen 21C, 117 43 Stockholm

SAKEN

Skadestånd enligt lagen om allmänna vattentjänster

DOMSLUT

Uppsala Vatten och Avfall AB ska till Tryg Forsikring A/S genom Trygg-Hansa Försäkring filial betala 3 004 437 kr jämte ränta enligt 6 § räntelagen på

- 659 163 kr från den 21 september 2019,
- 567 051 kr från den 16 november 2019,
- 776 671 kr från den 24 maj 2020 och
- 1 001 552 kr från den 23 november 2019,

allt till dess betalning sker.

I övrigt avslår mark- och miljödomstolen de av Tryg Forsikring A/S genom Trygg-Hansa Försäkring filial framställda yrkandena som prövas genom denna deldom.

Avgörandet är elektroniskt undertecknat

BAKGRUND

Den 29 juli 2018 inträffade ett skyfall över Uppsala. Regnmängden i centrala Uppsala uppmättes till 73,7 mm, vilket motsvarar en återkomsttid om 135 år. Ett flertal fastigheter drabbades av översvämningsskador, bl.a. de i målet aktuella. Fastigheterna är alla belägna inom den allmänna va-anläggningens verksamhetsområde, för vilket Uppsala Vatten och Avfall AB (Uppsala Vatten) är huvudman. Samtliga fastigheter är också anslutna till Uppsala Vattens va-anläggning. Ägarna till respektive fastighet hade vid tidpunkten försäkring hos Codan Forsikring A/S, senare Tryg Forsikring A/S, genom Trygg-Hansa Försäkring filial (Trygg-Hansa). Trygg-Hansa har ersatt försäkringstagarna för de uppkomna skadorna och har övertagit deras rätt att kräva skadestånd av Uppsala Vatten. Trygg-Hansa har i målet begärt sådant skadestånd.

Målet avsåg ursprungligen tolv skadeståndsanspråk avseende olika fastigheter. Ett anspråk (Vretgränd 18) har återkallats under skriftväxlingen. Beträffande två av anspråken (S:t Persgatan 22 samt Årstagatan 25-35/Apelgatan 4-16) har mark- och miljödomstolen den 3 mars 2026 beslutat att ställa in huvudförhandlingen i dessa delar samt att återstående delar ska avgöras genom deldom.

YRKANDE OCH INSTÄLLNING

Trygg-Hansa har, såvitt avser fastigheter som prövas genom denna deldom, yrkat förpliktande för Uppsala Vatten att till bolaget betala 7 186 690 kr jämte ränta enligt 6 § räntelagen på

- a) 1 210 167 kr från den 4 april 2019 (*Torsgatan 5A och 5B*),
- b) 659 163 kr från den 21 september 2019 (*Lövsångarvägen 5A*),
- c) 108 878 kr från den 22 november 2019 (*Egilsgatan 4A-B, Svartbäcksgatan 83A-B samt 87A-B*),
- d) 109 464 kr från den 4 juli 2019 (*Törnlundsgatan 5*),

- e) 567 051 kr från den 16 november 2019 (*Rörbäcksvägen 24*),
 - f) 2 503 884 kr från den 19 oktober 2019 och 43 700 kr från den 14 november 2023 (*Sysslomansgatan 28 och Geijersgatan 13C*),
 - g) 776 671 kr från den 24 maj 2020 (*Kadettgatan 9*),
 - h) 206 160 kr från den 27 maj 2020 (*Blixtgatan 15 och Molngatan 5-7*),
 - i) 1 001 552 kr från den 23 november 2019 (*Arngrims gränd 5*),
- allt till dess full betalning erlagts.

Uppsala Vatten har bestritt käromålet i dess helhet. De yrkade beloppen avseende Egilsgatan/Svartbäcksgatan, Törnlundsgatan och Blixtgatan/Molngatan har vitsordats som skäligen och för sig. I övrigt har inga belopp vitsordats. Sättet att beräkna ränta har vitsordats.

GRUNDER M.M.

Nedan redovisas de övergripande grunder som parterna åberopat. Grunder och omständigheter i övrigt redovisas i relevanta delar i domskälen.

Trygg-Hansa

Enligt 13 § lagen (2006:412) om allmänna vattentjänster, vattentjänstlagen, ska huvudmannen för den allmänna va-anläggningen ordna ledningar och andra anordningar för vattenförsörjning till eller avlopp från varje förbindelsepunkt, anordningar för bortledande av vatten som inte sker genom en förbindelsepunkt, och de anordningar som i övrigt behövs för att va-anläggningen ska kunna fylla sitt ändamål och tillgodose skäligen anspråk på säkerhet.

Enligt 45 § vattentjänstlagen ska huvudmannen (dvs. Uppsala Vatten i detta fall) ersätta översvämningsskada på en fastighet inom den allmänna va-anlägg-

ningens verksamhetsområde om huvudmannen har åsidosatt en skyldighet enligt vattentjänstlagen (eller enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av vattentjänstlagen) och åsidosättandet har medfört att vatten som är avsett att tillhandahållas eller ledas bort genom huvudmannens va-anläggning ytledes eller på annat sätt trängt in på fastigheten.

Huvudmannens ansvar i nu berörda avseenden är i princip oberoende av vållande. Det åligger huvudmannen att visa att anläggningen uppfyller de uppställda kraven och att en eventuell skada beror på annat än brist i utförandet, underhållet eller tillsynen.

De i målet aktuella skadorna har orsakats av att vatten som varit avsett att ledas bort genom huvudmannens va-anläggning trängt in på försäkringstagarnas fastigheter. Skador har på vissa fastigheter orsakats av att spillvatten från Uppsala Vattens spillvattenanläggning har trängt in i fastigheters spillvattenledningar och därefter tryckts upp genom golvbrunnar och andra spillvattenenheter, dvs. så kallade *baktrycksskador* (gäller Torsgatan, Lövsångarvägen, Egilsgatan/Svartbäcksgatan, Törnlundsgatan, Rörbäcksvägen, Molngatan/Blixtgatan och Arngrims gränd). Skador har också på vissa fastigheter orsakats av att vatten från Uppsala Vattens dagvattenledningar har trängt in i fastigheternas dagvattenledningar och därefter tryckts upp genom spygatter/dagvattenbrunnar för att sedan tränga in i byggnaderna genom bl.a. dörrar och orsaka översvämning (gäller Sysslomansgatan/Geijersgatan, Kadettgatan och Molngatan). Uppsala Vattens ledningsnät har inte förmått avbörda regnvattnet vid det aktuella tillfället.

Samtliga skador har orsakats av att Uppsala Vatten som huvudman för va-nätet åsidosatt sina skyldigheter enligt lag att ordna den allmänna va-anläggningen så att den uppfyller sitt ändamål och tillgodoser skäligen anspråk på säkerhet. Åsidosättandet har medfört att vatten som är avsett att ledas bort genom Uppsala Vattens va-anläggning trängt in på fastigheterna. Uppsala Vatten är på

grund härav skyldigt att ersätta Trygg-Hansa för de i målet aktuella översvämningsskadorna enligt 45 § vattentjänstlagen.

Ledningssystemet vid de aktuella fastigheterna är ett duplikatsystem. För det fall att domstolen skulle finna att ledningssystemet är kombinerat, som Uppsala Vatten påstår (eller att ledningssystemet är att betrakta som ”i praktiken kombinerat”), så gör Trygg-Hansa gällande att Uppsala Vattens sätt att hantera systemet i förhållande till de anslutna fastigheterna och det som i övrigt anförts medför att Uppsala Vatten under alla omständigheter ändå ansvarar för de i målet aktuella skadorna på samma sätt som om ledningssystemet vore ett duplikatsystem. Uppsala Vatten ansvarar med andra ord för skadorna, dvs. säkerhetskravet ska vara detsamma, som om systemet vore duplikat även för det fall ledningsnätet vid de aktuella fastigheterna ska betraktas som kombinerat eller i praktiken kombinerat.

Vad gäller *spillvattenledningen* i ett duplikatsystem ska funktionen vara sådan att denna är tät och inte påverkas av mängden dagvatten från nederbörd. Va-huvudmannens ansvar för översvämning från spillvattenledningen (eller med andra ord huvudmannens ansvar för baktrycksskador) i ett separerat system är därmed strikt så länge översvämningen beror på den allmänna va-anläggningen. Det är huvudmannens ansvar att tillse att omfattande inläckage via felkopplingar av dagvatten inte sker till en separerad spillvattenledning.

Uppsala Vatten har åsidosatt sin skyldighet att tillse att anläggningen fyller sitt ändamål och tillgodoser skäliga anspråk på säkerhet genom att inte säkerställa va-anläggningens funktion. Av allmänna rättsgrundsatser följer att skadeståndsansvar vanligen utesluts vid extraordinära naturhändelser som exempelvis ett för orten ovanligt intensivt regn, s.k. force majeure. Enligt rättspraxis kan dock va-huvudmannen inte undgå skadeståndsskyldighet för baktrycksskador genom att hänvisa till force majeure i form av osedvanligt omfattande regn eftersom det inte finns något avgörande hinder för att ge spillvattenledningar i ett duplikatsystem sådan täthet och dimension att de kan svälja det

inläckage från omgivande mark som kan förekomma även vid häftiga eller långvariga regn.

Vad gäller *dagvattenledningen* i ett duplikatsystem bör den anordnas och skötas så att anslutna fastigheter statistiskt sett inte löper risk att drabbas av källaröversvämningar med kortare återkomsttid än tio år för att uppfylla säkerhetskravet i 13 § vattentjänstlagen. Det aktuella regnet var ett 135-årsregn. Ansvarsfrihet förutsätter dock att översvämningsskada inte skulle ha inträffat redan vid det dimensionerande regnet, i annat fall föreligger ersättningskyldighet. Utredningen visar att vatten från Uppsala Vattens dagvattensystem trycks in i fastigheternas privata dagvattenledningar och upp ur spygatter och andra dagvattenenheter på fastigheterna varifrån det kommer rinna in i de drabbade byggnaderna redan vid ett 10-årsregn. Uppsala Vattens dagvattensystem vid de aktuella fastigheterna är alltså inte dimensionerat för att klara ett 10-årsregn. Uppsala Vatten har således inte visat att va-anläggningen är anordnad så att de anslutna fastigheterna statistiskt sett inte löper risk att drabbas av källaröversvämningar med kortare återkomsttid än tio år. Uppsala Vatten ansvarar således för nu nämnda skador.

Särskilt om ledningssystemet

Planritningar visar att spillvatten och dagvatten från samtliga fastigheter går i olika ledningar. Ingenstans har en kombinerad ledning markerats. Vad gäller fastigheterna på Arngrims gränd 5, Kadettgatan 9, Blixtgatan 15/Molngatan 5-7, Rörbäcksvägen 24 och Lövsångarvägen 5A visar Swecos utlåtanden på att ledningsnätet ursprungligen anlagts som separerat och inte kombinerat. För andra fastigheter framgår det att ledningsnätet från början har varit kombinerat men att det senare har byggts om till separerat. I miljörapporterna från år 2004-2020 har Uppsala Vatten uttryckligen förklarat att ledningsnätet är separerat. Även informationsskriften ”va-fakta för fastighetsägare” visar att ledningsnätet är separerat och inte kombinerat. Att Uppsala Vatten använder ordet ”tillskottsvatten” i officiella handlingar talar för att dess ledningsnät är separerat och inte

kombinerat. På Uppsala Vattens hemsida anges att ledningsnätet i kommunen är uppbyggt enligt duplikatsystemet. Uppsala Vatten har vid tidigare källaröversvämningar ansett sig ansvarigt för baktrycksskador. Om ledningsnätet i Uppsala skulle ses som kombinerat skulle det få omfattande konsekvenser för va-Sverige.

Uppsala Vatten

Vattentjänstlagen medger inte skadestånd för skador som orsakas av så omfattande skyfall som det aktuella (ett 135-årsregn), oavsett va-anläggningens systemuppbyggnad. Det föreligger alltså ansvarsbefriande force majeure i förhållande till samtliga skadeståndsanspråk.

Vad gäller alla fastigheter utom den på Kadettgatan 9 bestrids påstådda orsakssamband mellan skadehändelser och skador. Fastigheternas interna va-installationer har dämt först och orsakat skadorna. De ersätts därför inte enligt vattentjänstlagen.

Det aktuella avloppssystemet är i relevanta delar ett kombinerat system. Den allmänna va-anläggningen uppfyller kraven enligt 13 § vattentjänstlagen och Uppsala Vatten har inte åsidosatt någon skyldighet enligt samma lag. Därmed föreligger inte ersättningskyldighet enligt 45 § vattentjänstlagen. Detta gäller även om avloppssystemet skulle anses vara ett duplikatsystem.

Under alla förhållanden har fastighetsägarna varit medvållande genom att dagvatten tillförts den spillvattenförande ledningen, i strid med ABVA 09, eller på annat sätt gjort felkopplingar som medfört att de interna va-installationerna har dämt. Ett eventuellt ersättningsansvar ska därför jämkas till noll kronor.

De kostnader som skadeståndsanspråken grundas på är, i den mån de inte är vitsordade, inte styrkta.

Vattentjänstlagens ansvarsregler täcker inte alla typer av översvämningsskador på grund av nederbörd. Ett strängare ansvar mot huvudmannen än det som gäller skulle riskera att medföra att den allmänna anläggningen skulle få dimensioneras för att klara inte enbart sådana situationer som med viss sannolikhet skulle kunna inträffa utan för att klara alla tänkbara situationer. Det är inte orimligt att den återstående risken för skador i mera extraordinära fall får bäras av den skadelidande parten. Huvudmannen ansvarar inte för skador på grund av inträngande vatten från en grannfastighets va-installation eller från gatan på grund av bristande avvattningsanordningar som väghållaren svarar för. Det krävs att huvudmannen på något sätt överskridit sin rätt eller åsidosatt sina skyldigheter för att ansvar ska inträda.

Det är i princip den som påstår att en skada orsakats på visst sätt som också måste bevisa detta. Om en fastighetsägare drabbas av en översvämning i sin källare måste fastighetsägaren alltså, för att få framgång med sin talan, visa att skadan beror på något som huvudmannen svarar för.

Särskilt om ledningssystemet

Det spillvattenförande avloppssystemet i centrala Uppsala är från grunden konstruerat som ett kombinerat system. Över tid har det kombinerade avloppssystemet kompletterats med nya dagvattenledningar. Efter 1950-talet övergick systemuppbyggnaden mer till separat-/duplikatsystem. Även om ledningssystemet efter 1950-talet anlades med ledningar där dagvatten särskiljs från spillvatten är det dock ofta i praktiken så att det inte är två renodlade uppbyggda ledningssystem. Erfarenhet från genomförda uppföljningar bekräftar att det spillvattenförande ledningssystemet fortfarande uppvisar snabb nederbördspåverkan i samband med nederbörd, dvs. att systemet i praktiken inte är fullt ut separerat. Ledningssystemet består därmed av en blandning av kombinerat och duplicerat system under en övergångsperiod, fram tills en omfattande separering av tillskottsvatten genomförts. En stor del av centrala Uppsala har en systemuppbyggnad som kan klassas som ett avlastat

kombinerat spillvattenförande ledningssystem. Enbart det förhållandet att det finns två ledningar i gatan vid en viss fastighet innebär inte att ledningssystemet ska betraktas som duplikat.

Trygg-Hansa har bestritt invändningen om force majeure. Trygg-Hansa har också bestritt invändningen om medvållande och att fastighetsägarna skulle ha agerat vårdslöst i något avseende. Om skadorna till någon del skulle ha orsakats av att fastighetsägarna tillfört dagvatten till den spillvattenförande ledningen så innebär detta inte att fastighetsägarna varit vårdslösa och medvållande till skadan som Uppsala Vatten påstår.

Det föreligger inte någon skyldighet för fastighetsägarna att åtgärda några anslutningar av dagvatten till spillvattenledningen innan Uppsala Vatten har bestämt att anslutningar av dagvatten till spillvattenledning ska åtgärdas av en fastighetsägare och meddelat detta till fastighetsägaren. Det har inte framkommit att Uppsala Vatten skulle ha meddelat berörda fastighetsägare att åtgärda några anslutningar av dagvatten till spillvattenledningen. Fastighetsägarna har således inte haft någon skyldighet att åtgärda några anslutningar av dagvatten till spillvattenledningen.

Trygg-Hansa har vidare bestritt att skadorna till någon del orsakats av att fastighetsägarna skulle ha tillfört dagvatten till den spillvattenförande ledningen. Om fastighetsägarna skulle varit vårdslösa i något avseende saknas orsakssamband mellan påstådd vårdslöshet och skadorna som uppstått.

Trygg-Hansa har även bestritt Uppsala Vattens påståenden om att de interna va-installationerna skulle ha dämt först, att detta skulle ha orsakat samtliga skador samt att fastighetsägarna skulle ha varit medvållande även till följd härav. Skadorna har orsakats av brister i Uppsala Vattens ledningssystem. Det är den allmänna va-anläggningen som dämt och orsakat samtliga skador.

BEVISNING

Trygg-Hansa har beträffande samtliga fastigheter åberopat sakkunnigutlåtanden och förhör med miljö- och vattenkonsulterna Rasmus Pierong och Emanuel Isaksson på LODA vatten och miljökonsult AB. Beträffande flera av fastigheterna har de åberopat förhör med projektledaren på Trygg-Hansa Niklas Brodin samt Susanne Jonsson, tidigare verksam vid Rendo Bygg AB. I övrigt redovisas den muntliga bevisningen i relevanta delar under respektive fastighet i domskälen.

Uppsala Vatten har åberopat sakkunnigutlåtanden och förhör med teknikkonsulten Mats Andreasson på Sweco Sverige AB samt modelleringsexperten Christer Jansson, tidigare på Uppsala Vatten men nu på Sweco Sverige AB.

Parterna har åberopat omfattande skriftlig bevisning.

DOMSKÄL*Rättsliga utgångspunkter, bevisbörda*

Enligt 45 § vattentjänstlagen ska huvudmannen ersätta en översvämningsskada på en fastighet inom den allmänna va-anläggningens verksamhetsområde, om

1. huvudmannen har åsidosatt en skyldighet enligt vattentjänstlagen eller enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen och
2. åsidosättandet har medfört att vatten som är avsett att tillhandahållas eller ledas bort genom huvudmannens va-anläggning ytledes eller på annat sätt trängt in på fastigheten.

Av 13 § vattentjänstlagen framgår att huvudmannen för den allmänna va-anläggningen ska ordna de anordningar som behövs för att va-anläggningen ska kunna fylla sitt ändamål och tillgodose skäligen anspråk på säkerhet.

Bevisbördan för att översvämningar orsakats av vatten från den allmänna va-anläggningen åvilar den skadelidande, i detta fall Trygg-Hansa. Beviskravet har formulerats så att det i betraktande av samtliga omständigheter ska framstå som *klart mera sannolikt* att orsaksförloppet varit det som den skadelidande påstått än att något av de sakförhållanden som motparten åberopat utgjort skadeorsaken (se rättsfallet NJA 1993 s. 764).

När det gäller frågan om en allmän va-anläggning fyller sitt ändamål och tillgodoser skäligen anspråk på säkerhet har va-huvudmannen, i detta fall Uppsala Vatten, bevisbördan. För att undgå skadeståndsansvar har huvudmannen i princip att visa att en inträffad skada orsakats av annat än brist i utförandet, underhållet eller tillsynen av anläggningen (se t.ex. Mark- och miljööverdomstolens dom den 10 december 2025 i mål nr M 1662-25 och där redovisade rättsfall m.m.).

En omstridd fråga i målet är om avloppssystemet vid de aktuella fastigheterna är separerat (duplikat), som Trygg-Hansa påstått, eller kombinerat, som Uppsala Vatten påstått. Denna fråga har betydelse, främst i de delar käromålet grundas på att skadorna har orsakats av spillvatten från den allmänna va-anläggningen, eftersom olika säkerhetskrav gäller för de två systemen. I ett duplikatsystem med separerade ledningar ska spillvattenledningen i princip vara tät och inte påverkas av nederbörd, medan spillvattenledningen i ett kombinerat system måste dimensioneras så att den kan avbörda även dagvatten. I det senare fallet gäller säkerhetskravet att avloppsnätet bör anordnas och skötas så att de fastigheter som är mest utsatta för översvämningsrisk statistiskt sett inte löper risk att drabbas med kortare återkomsttid än tio år (se Miljööverdomstolens dom den 7 oktober 2009 i mål nr M 595-08).

Frågan om ett avloppssystem är separerat eller kombinerat kan ses som en del av frågan om va-anläggningen fyller sitt ändamål och tillgodoser skäligen anspråk på säkerhet. Rent generellt bör va-huvudmannen dessutom vara den som har bäst möjligheter att föra bevisning om sitt eget system. Uppsala Vatten

har alltså bevisbördan för sitt påstående om att avloppssystemet vid respektive fastighet är kombinerat.

Uppsala Vatten har under sitt slutanförande framfört uppfattningen att tidigare rättspraxis i olika avseenden bygger på felaktiga förutsättningar och att rättsläget har förändrats väsentligt i och med Svenskt Vattens publikation P110. Mark- och miljödomstolen utgår vid sin prövning ifrån rådande rättspraxis enligt ovan redovisade rättsfall. Om förändringar i gällande rätt är påkallade får det ske genom lagstiftning eller uttalanden från högre instans.

Force Majeure

Uppsala Vatten har som en generell bestridande grund, beträffande samtliga i målet aktuella fastigheter, gjort gällande att vattentjänstlagen inte medger skadestånd för skador som orsakas av så omfattande skyfall som det aktuella, oavsett va-anläggningens systemuppbyggnad (force majeure). Bolaget har under sakframställningen uttryckt det som att det inte finns något va-system som klarar ett 135-årsregn. I slutanförandet har det hänvisats till följande uttalande i betänkandet av Utredningen om vattenfrågor vid planläggning och byggande, SOU 2023:72 (s. 676):

”Samtidigt får det anses rimligt att kommunen vid sin planering av förebyggande åtgärder – både i en plan enligt plan- och bygglagen och vattentjänstplanen – bör utgå från en återkomsttid för skyfallet på minst 100 år. För ännu kraftigare skyfall, med längre återkomsttid än 100 år, är det inte rimligt att någon – inte ens kommunen – i normalfallet ska behöva ansvara för förebyggande planering och hantering av dagvattnet”.

Enligt mark- och miljödomstolen kan detta uttalande inte läggas till grund för den rättsliga ståndpunkten att skyfall med en längre återkomsttid än 100 år skulle medföra en absolut ansvarsbefrielse för va-huvudmannen, oavsett hur va-anläggningen är beskaffad vid de olika fastigheterna. Inte heller i någon annan känd rättskälla finns det tydligt rättsligt stöd för påståendet att regnmängder överstigande en viss omfattning och/eller intensitet skulle medföra att

va-huvudmannen skulle gå helt fri från ansvar. Det är vidare oklart var gränsen i så fall skulle gå för sådan ansvarsbefrielse. Mark- och miljödomstolen anser under alla förhållanden att regnmängderna och intensiteten i detta fall inte har varit tillräckliga för att helt befria Uppsala Vatten från ansvar. Det saknas alltså skäl att avslå Trygg-Hansas talan redan på denna grund. Att det rör sig om mycket stora regnmängder på kort tid är dock något som i och för sig beaktas vid bedömningen av skadeorsak.

Allmänt om skadeorsaker (baktrycksskador)

Trygg-Hansa har beträffande fastigheterna på Torsgatan, Lövsångarvägen, Egilsgatan/Svartbäcksgatan, Törnlundsgatan, Rörbäcksvägen, Molngatan/Blixtgatan och Arngrims gränd gjort gällande att skadorna har orsakats av att spillvatten från Uppsala Vattens spillvattenanläggning har trängt in i fastigheternas interna spillvattenledningar och därefter tryckts upp genom golvbrunnar och andra spillvattenenheter, s.k. baktrycksskador.

Uppsala Vatten har beträffande dessa fastigheter bl.a. anfört att de har egna spygatter för dagvatten kopplade på den interna spillvattenförande ledningen och att detta har lett till översvämningarna.

Rasmus Pierong och Emanuel Isaksson har efter platsbesök på de olika fastigheterna, intervjuer med fastighetsägare och beräkningar av flöden m.m. i samtliga fall bedömt de av Uppsala Vatten presenterade skadeorsakerna som mycket osannolika.

Uppsala Vatten har i sin sakkunnigbevisning fokuserat på ledningssystemet i stort samt utförda modellberäkningar och analyser. Mats Andreasson har under förhöret förklarat att det finns en risk för att de interna spygatterna har blivit överbelastade men har inte påstått att det faktiskt har varit så.

Mark- och miljödomstolen konstaterar att det i samtliga fall saknas konkret stöd för de alternativa skadeorsaker som Uppsala Vatten gjort gällande. Mot bakgrund av vad som framkommit genom den av Trygg-Hansa åberopade sakkunnig- och vittnesbevisningen bedömer domstolen dessa alternativa skadeorsaker som mindre sannolika. Vad gäller skadeorsaker i övrigt framgår domstolens bedömningar under respektive fastighet nedan.

Duplikat eller kombinerat system?

Trygg-Hansa har gjort gällande att ledningssystemet vid samtliga de i målet aktuella fastigheterna är ett duplikatsystem. Uppsala Vatten har gjort gällande att avloppssystemet i relevanta delar är ett (avlastat) kombinerat system.

Trygg-Hansa har till stöd för sin uppfattning bl.a. hänvisat till hur systemet har beskrivits i Uppsala Vattens externa kommunikation, såsom i miljörapporter, ”va-fakta för fastighetsägare” och på hemsidan. Enligt mark- och miljödomstolens mening är sådana uppgifter i och för sig inte utan betydelse. Frågan om systemet ska betraktas som ett duplikatsystem eller ett kombinerat system bör dock i första hand bedömas utifrån tekniska faktorer och hur systemet är uppbyggt i praktiken.

Trygg-Hansa har i stor utsträckning hänvisat till hur ledningarna är dragna vid de enskilda fastigheterna. Uppsala Vatten har mer utgått ifrån historisk uppbyggnad av Uppsalas va-system som helhet. Uppsala Vatten har därvid pekat på sådant som storleken på ledningarna, förekomsten av bräddavlopp och utjämningsmagasin samt att såväl hela ledningsnätet som nätet vid varje fastighet är påverkat av tillskottsvatten vid regn.

Enligt mark- och miljödomstolen bör bedömningen av frågan om systemuppbyggnad i en stad av Uppsalas storlek ta sin utgångspunkt i hur ledningssystemet är uppbyggt inom det geografiska område i vilket respektive fastighet ligger. Det är därvid av avgörande betydelse om systemet i området ursprung-

ligen är anlagt som ett kombinerat system eller som ett duplikatsystem (jfr Statens va-nämnds beslut den 27 oktober 2011, BVa 55, som fastställdes av Svea hovrätt i dom den 24 maj 2012, mål nr M 9732-11).

Uppsala Vatten har under sakframställningen uppgett att det spillvattenförande avloppssystemet i centrala Uppsala från grunden är konstruerat som ett kombinerat system. Efter 1950-talet har dock systemuppbyggnaden alltmer övergått till ett separerat system. Det saknas skäl att ifrågasätta dessa uppgifter. Översiktligt kan alltså sägas att ledningssystemet i de centrala delarna av Uppsala ursprungligen är anlagt som ett kombinerat system medan det i de mindre centrala delarna som har bebyggts efter 1950-talet i allmänhet är anlagt som duplikatsystem.

Skadeståndsbelopp, medvållande

Utöver beloppen avseende Egilsgatan/Svartbäcksgatan, Törnlundsgatan och Blixtgatan/Molngatan har Uppsala Vatten inte vitsordat något av de yrkade beloppen som skäliga i och för sig. Några mer konkreta invändningar mot beloppen har dock inte framställts. Trygg-Hansa har åberopat omfattande och övertygande bevisning till styrkande av respektive belopp. Med hänsyn till denna bevisning bedömer mark- och miljödomstolen att samtliga belopp är skäliga och korrekt beräknade.

Uppsala Vatten har beträffande alla fastigheter utom den på Kadettgatan 9 gjort gällande att dagvatten har tillförts den spillvattenförande ledningen eller att det på annat sätt gjorts felkopplingar som medför att en eventuell ersättning ska jämkas till noll kronor. Uppsala Vatten har inte närmare konkretiserat när och på vilket sätt de aktuella fastighetsägarna skulle ha vidtagit sådana åtgärder. Någon fastighetsspecifik bevisning har inte heller åberopats till styrkande av påståendet om medvållande. Denna invändning kan därför i samtliga fall lämnas utan avseende.

Torsgatan 5A och 5B

Vittnesförhör har på Trygg-Hansas begäran hållits med Patrik Hesselius, skattmästare på stiftelsen Värmlands nations studenthem, fuktteknikern Jesper Tedenlind samt saneringsteknikern Benny Olsson.

Trygg-Hansa har som skadeorsak gjort gällande att spillvatten från Uppsala Vattens spillvattenledning har trängt in i fastigheternas interna spillvattenledning/samlingsledning och tryckts upp ur golvbrunnar inne i husen (baktrycksskador).

Uppsala Vatten har gjort gällande att fastigheternas egna överbelastade va-installationer är den primära orsaken till skadeförloppet.

Utifrån den av Trygg-Hansa åberopade vittnesbevisningen och övrig utredning i målet bedömer mark- och miljödomstolen det som klart mera sannolikt att orsaksförloppet varit det som Trygg-Hansa påstått än att skadeorsaken varit den som Uppsala Vatten gjort gällande.

Fastigheterna ligger i Luthagen i centrala Uppsala. De är bebyggda med flerbostadshus (studentbostäder) uppförda år 1936 och 1956. Uppsala Vatten har uppgett att avloppssystemet i området ursprungligen är anlagt som ett kombinerat system och att de aktuella fastigheterna ansluter mot en stor uppsamlade kombinerad 800 mm ledning.

Utifrån de uppgifter som Uppsala Vatten lämnat i målet bedömer mark- och miljödomstolen att avloppssystemet i området ursprungligen är anlagt som ett kombinerat system. Det har inte skett separering i sådan utsträckning att det nu ska betraktas som ett duplikatsystem. Enbart det förhållandet att ledningarna vid de aktuella fastigheterna är separerade gör inte att systemet som sådant ska betraktas som ett duplikatsystem. Det är alltså fråga om ett kombinerat system.

Trygg-Hansa har vid detta ställningstagande gjort gällande att Uppsala Vattens sätt att hantera systemet m.m. under alla omständigheter medför att Uppsala Vatten ändå ansvarar för de i målet aktuella skadorna på samma sätt som om ledningssystemet vore ett duplikatsystem. Enligt mark- och miljödomstolen saknas det klart rättsligt stöd för ett sådant synsätt. Det är alltså säkerhetskravet för ett kombinerat system som ska tillämpas.

Genom den av Uppsala Vatten åberopade sakkunnigbevisningen är det utrett att avloppssystemet vid fastigheterna har haft kapacitet att klara minst ett 10-årsregn. Det har därmed uppfyllt kraven i 13 § vattentjänstlagen för ett kombinerat system. Anspråket beträffande Torsgatan 5A och 5B ska avslås av detta skäl.

Lövsångarvägen 5A

Vittnesförhör har på Trygg-Hansas begäran hållits med fastighetsägaren David Anstey, ägaren till en närliggande fastighet Ola Wallerman samt fuktteknikern Niklas Nordmark (då Stenberg).

Trygg-Hansa har som skadeorsak gjort gällande att spillvatten från Uppsala Vattens spillvattenledning har trängt in i fastighetens interna spillvattenledning och tryckts upp ur golvbrunnar inne i huset (baktrycksskador).

Uppsala Vatten har gjort gällande att kapacitetsbrister i fastighetens egna va-installationer har orsakat skadeförloppet. Uppsala Vatten har också nämnt att det finns en kattlucka i källardörren som kan släppa in vatten.

Utifrån den av Trygg-Hansa åberopade vittnesbevisningen och övrig utredning i målet bedömer mark- och miljödomstolen det som klart mera sannolikt att orsaksförloppet varit det som Trygg-Hansa påstått än att skadeorsaken varit den som Uppsala Vatten gjort gällande.

Fastigheten ligger i Sunnersta, söder om centrala Uppsala. Den är bebyggd med en villa uppförd år 1970. Uppsala Vatten har uppgett att ledningssystemet i området är utbyggt under 1960-talet.

Annat är inte visat än att avloppssystemet i området ursprungligen är anlagt som ett duplikatsystem och att det alltjämt är fråga om ett sådant. Vad Uppsala Vatten anfört om stadens system som helhet föranleder inte någon annan bedömning. Inte heller det förhållandet att det förekommer att fastighetsinterna spygatter för dagvatten är påkopplade på den spillvattenförande ledningen gör det. Det är i grunden va-huvudmannens ansvar att se till att avloppssystemet fyller sitt ändamål och tillgodoser skäliga anspråk på säkerhet.

Som anförts ovan ska spillvattenledningen i ett duplikatsystem i princip vara tät och inte påverkas av nederbörd. Eftersom så inte varit fallet har systemet vid fastigheten inte uppfyllt kraven i 13 § vattentjänstlagen för ett duplikatsystem. Uppsala Vatten är därför skadeståndsskyldigt gentemot Trygg-Hansa.

Det av Trygg-Hansa yrkade beloppet 659 163 kr är styrkt. Det har inte framkommit skäl att jämka beloppet pga. medvållande eller annan anledning. Uppsala Vatten ska alltså i denna del betala 659 163 kr till Trygg-Hansa.

Egilsgatan 4A-B, Svartbäcksgatan 83A-B samt 87A-B

Vittnesförhör har på Trygg-Hansas begäran hållits med Björn Mattsson, ordförande i den bostadsrättsförening som äger de aktuella fastigheterna, samt Tony Andersen, ägare till ett konditori på Svartbäcksgatan 83.

Trygg-Hansa har som skadeorsak gjort gällande att spillvatten från Uppsala Vattens spillvattenledning har trängt in i den interna spillvattenledningen och upp ur de invändiga golvbrunnarna (baktrycksskador).

Uppsala Vatten har gjort gällande att förekomsten av en utvändig källartrappa och en spygatt där som överbelastats utgör den primära och mest sannolika orsaken till källaröversvämningen.

Utifrån den av Trygg-Hansa åberopade vittnesbevisningen och övrig utredning i målet bedömer mark- och miljödomstolen det som klart mera sannolikt att orsaksförloppet varit det som Trygg-Hansa påstått än att skadeorsaken varit den som Uppsala Vatten gjort gällande.

Fastigheterna ligger i Svartbäcken nära centrala Uppsala. De är bebyggda med flerbostadshus uppförda år 1943. Uppsala Vatten har uppgett att avloppssystemet i området ursprungligen är anlagt som ett kombinerat system och att de aktuella fastigheternas spillvattenförande servisledning ansluter till en kombinerad 800 mm ledning.

Utifrån de uppgifter som Uppsala Vatten lämnat i målet bedömer mark- och miljödomstolen att avloppssystemet i området ursprungligen är anlagt som ett kombinerat system. Det har inte skett separering i sådan utsträckning att det nu ska betraktas som ett duplikatsystem. Enbart det förhållandet att ledningarna vid de aktuella fastigheterna är separerade gör inte att systemet som sådant ska betraktas som ett duplikatsystem. Det är alltså fråga om ett kombinerat system.

Trygg-Hansa har vid detta ställningstagande gjort gällande att Uppsala Vattens sätt att hantera systemet m.m. under alla omständigheter medför att Uppsala Vatten ändå ansvarar för de i målet aktuella skadorna på samma sätt som om ledningssystemet vore ett duplikatsystem. Enligt mark- och miljödomstolen saknas det klart rättsligt stöd för ett sådant synsätt. Det är alltså säkerhetskravet för ett kombinerat system som ska tillämpas.

Genom den av Uppsala Vatten åberopade sakkunnigbevisningen är det utrett att avloppssystemet vid fastigheterna har haft kapacitet att klara minst ett 10-årsregn. Det har därmed uppfyllt kraven i 13 § vattentjänstlagen för ett

kombinerat system. Anspråket beträffande Egilsgatan 4A-B, Svartbäcksgatan 83A-B samt 87A-B ska avslås av detta skäl.

Törnlundsgatan 5

Vittnesförhör har på Trygg-Hansas begäran hållits med fastighetsägaren Boris Dolk.

Trygg-Hansa har som skadeorsak gjort gällande att spillvatten från Uppsala Vattens spillvattenledning har trängt in i den interna spillvattenledningen och upp ur golvbrunnarna inne i det aktuella huset (baktrycksskador).

Uppsala Vatten har gjort gällande att förekomsten av en utvändig källartrappa och den där liggande spygattens överbelastning, pga. anslutande lågområde där vattnet kan ansamlas och avledas ner mot källartrappan, utgör den primära och mest sannolika orsaken till källaröversvämningen. Uppsala Vatten har också nämnt att vatten kan ha runnit in genom garageporten.

Utifrån den av Trygg-Hansa åberopade vittnesbevisningen och övrig utredning i målet bedömer mark- och miljödomstolen det som klart mera sannolikt att orsaksförloppet varit det som Trygg-Hansa påstått än att skadeorsaken varit den som Uppsala Vatten gjort gällande.

Fastigheten ligger i Fålhagen nära centrala Uppsala. Den är bebyggd med en villa uppförd år 1937. Uppsala Vatten har uppgett att det kombinerade ledningssystemet inom området byggdes ut efter 1921 års stadsplan och att den aktuella fastigheten ansluter mot en stor uppsamlande 800 mm kombinerad ledning.

Utifrån de uppgifter som Uppsala Vatten lämnat i målet bedömer mark- och miljödomstolen att avloppssystemet i området ursprungligen är anlagt som ett kombinerat system. Det har inte skett separering i sådan utsträckning att det nu

ska betraktas som ett duplikatsystem. Enbart det förhållandet att ledningarna vid den aktuella fastigheten är separerade gör inte att systemet som sådant ska betraktas som ett duplikatsystem. Det är alltså fråga om ett kombinerat system.

Trygg-Hansa har vid detta ställningstagande gjort gällande att Uppsala Vattens sätt att hantera systemet m.m. under alla omständigheter medför att Uppsala Vatten ändå ansvarar för de i målet aktuella skadorna på samma sätt som om ledningssystemet vore ett duplikatsystem. Enligt mark- och miljödomstolen saknas det klart rättsligt stöd för ett sådant synsätt. Det är alltså säkerhetskravet för ett kombinerat system som ska tillämpas.

Genom den av Uppsala Vatten åberopade sakkunnigbevisningen är det utrett att avloppssystemet vid fastigheten har haft kapacitet att klara minst ett 10-årsregn. Det har därmed uppfyllt kraven i 13 § vattentjänstlagen för ett kombinerat system. Anspråket beträffande Törnlundsgatan 5 ska avslås av detta skäl.

Rörbäcksvägen 24

Vittnesförhör har på Trygg-Hansas begäran hållit med fuktteknikern Rikard Larsson.

Trygg-Hansa har som skadeorsak gjort gällande att spillvatten från Uppsala Vattens spillvattenledning har trängt in i den interna spillvattenledningen och därefter upp ur golvbrunnarna (baktrycksskador).

Uppsala Vatten har gjort gällande att spygatten i källartrappan sannolikt har blivit överbelastad med konsekvensen att den interna samlingsledningen också har blivit det samt att vatten har trängt in genom källardörren. Detta har sannolikt lett till uppträngning av vatten från golvbrunnarna i källaren. Uppsala Vatten har nämnt att ett stuprör med lövsil ansluter vid källartrappan.

Utifrån den av Trygg-Hansa åberopade vittnesbevisningen och övrig utredning i målet bedömer mark- och miljödomstolen det som klart mera sannolikt att orsaksförloppet varit det som Trygg-Hansa påstått än att skadeorsaken varit den som Uppsala Vatten gjort gällande.

Fastigheten ligger i Nántuna Vilan, sydost om centrala Uppsala. Den är bebyggd med en villa uppförd år 1962. Uppsala Vatten har uppgett att ledningssystemet i området är utbyggt under 1960-talet.

Annat är inte visat än att avloppssystemet i området ursprungligen är anlagt som ett duplikatsystem och att det alltså är fråga om ett sådant. Vad Uppsala Vatten anfört om stadens system som helhet föranleder inte någon annan bedömning. Inte heller det förhållandet att det förekommer att fastighetsinterna spygatter för dagvatten är påkopplade på den spillvattenförande ledningen gör det. Det är i grunden va-huvudmannens ansvar att se till att avloppssystemet fyller sitt ändamål och tillgodoser skäliga anspråk på säkerhet.

Som anförts ovan ska spillvattenledningen i ett duplikatsystem i princip vara tät och inte påverkas av nederbörd. Eftersom så inte varit fallet har systemet vid fastigheten inte uppfyllt kraven i 13 § vattentjänstlagen för ett duplikatsystem. Uppsala Vatten är därför skadeståndsskyldigt gentemot Trygg-Hansa.

Det av Trygg-Hansa yrkade beloppet 567 051 kr är styrkt. Det har inte framkommit skäl att jämka beloppet pga. medvållande eller annan anledning. Uppsala Vatten ska alltså i denna del betala 567 051 kr till Trygg-Hansa.

Sysslomansgatan 28 och Geijersgatan 13C

Vittnesförhör har på Trygg-Hansas begäran hållits med fuktteknikern Niklas Nordmark (då Stenberg).

Trygg-Hansa har som skadeorsak gjort gällande att vatten har trängt in från Uppsala Vattens dagvattenledning på Geijersgatan till fastighetens dagvattenledning och därefter tryckts upp genom spygatterna på innergården varifrån det runnit ner mot och in genom garage- och källardörrarna.

Uppsala Vatten har gjort gällande att överbelastning i intagsbrunnarna på innergården, vilket har medfört inträngande vatten vid garageportar och källardörrar, är den mest sannolika orsaken till källaröversvämningen.

Parterna är alltså överens om att den direkta orsaken till översvämningen har varit att dagvatten har runnit in genom garage- och källardörrar. Frågan är om vattnet huvudsakligen har kommit från den allmänna dagvattenledningen, via fastighetens interna anläggningar, eller från innergården till följd av att de interna anläggningarna inte har förmått avleda vattnet. Enligt mark- och miljödomstolen går det inte att utifrån kända förhållanden och åberopad bevisning slå fast att den ena orsaken är mer sannolik än den andra. Det kan alltså inte anses klart mera sannolikt att orsaksförloppet varit det som Trygg-Hansa påstått än att skadeorsaken varit den som Uppsala Vatten gjort gällande. Anspråket beträffande Sysslomansgatan 28 och Geijersgatan 13C ska avslås redan av detta skäl.

Kadettgatan 9

Vittnesförhör har på Trygg-Hansas begäran hållits med projektledaren Lovisa Lychnell.

Trygg-Hansa har som skadeorsak gjort gällande att vatten har trängt in från Uppsala Vattens dagvattenledning på Kadettgatan till fastighetens dagvattenledning och därefter tryckts upp genom spygatten/dagvattenbrunnen som ligger utanför källardörren, varifrån det upptruckta vattnet har trängt in genom källardörren.

Uppsala Vatten har vid huvudförhandlingen vitsordat den skadeorsak som Trygg-Hansa har gjort gällande. Uppsala Vatten har också vitsordat att dagvattenledningen vid Kadettgatan inte klarar av att avleda ett 10-årsregn. Den har därmed inte uppfyllt kraven i 13 § vattentjänstlagen.

Den bestridandegrund som återstår att pröva är ansvarsbefrielse pga. force majeure. Som anförts ovan saknas det stöd för att det skulle föreligga en sådan ansvarsbefrielse i detta fall. Uppsala Vatten ska således ersätta Trygg-Hansa för de uppkomna skadorna.

Det av Trygg-Hansa yrkade beloppet 776 671 kr är styrkt. Invändningen om medvållande är inte aktuell såvitt avser fastigheten på Kadettgatan 9. Uppsala Vatten ska alltså i denna del betala 776 671 kr till Trygg-Hansa.

Blixtgatan 15 och Molngatan 5-7

Trygg-Hansa har som skadeorsak beträffande såväl Blixtgatan 15 som Molngatan 5-7 gjort gällande att spillvatten från det allmänna spillvattensystemet tryckts in i fastigheternas spillvattenledning och upp ur invändiga golvbrunnar (baktrycksskador). Beträffande Molngatan 5-7 har som primär skadeorsak gjorts gällande att vatten från Uppsala Vattens dagvattenledning har trängt in på fastigheten genom den interna dagvattenledningen och upp genom spygatterna nedanför två källartrappor och vidare genom källardörrarna.

Uppsala Vatten har gjort gällande att markytvatten har runnit ner i källartrapporna och belastat fastigheternas interna samlingsledningar samt att ytvatten även runnit in via källardörrarna.

Enligt mark- och miljödomstolen är omständigheterna när det gäller över-
svämningarna på dessa fastigheter inte tillräckligt klarlagda genom den
åberopade bevisningen. Domstolen saknar därmed möjlighet att göra någon
kvalificerad bedömning i frågan om skadeorsak. Det kan alltså inte anses klart

mera sannolikt att orsaksförloppet varit det som Trygg-Hansa påstått än att skadeorsaken varit den som Uppsala Vatten gjort gällande. Anspråket beträffande Blixtgatan 15 och Molngatan 5-7 ska avslås redan av detta skäl.

Arngrims gränd 5

Vittnesförhör har på Trygg-Hansas begäran hållits med fastighetsägaren Carl-Niclas Odenbring, ägaren till en närliggande fastighet Shahram Sajadi samt fuktteknikern Per Göransson.

Trygg-Hansa har som skadeorsak gjort gällande att spillvatten från Uppsala Vattens spillvattenledning har trängt in i den interna spillvattenledningen och därefter upp ur golvbrunnarna (baktrycksskador).

Uppsala Vatten har gjort gällande att den direkta orsaken till översvämningen med all sannolikhet är en felaktigt utförd inspektions-/renskammare i källaren. Den indirekta orsaken är att uppdamningsnivån i dagvattenledningen i gatan har inställt sig runt husets källarväggar och under källargolv, då fastigheten är direktansluten med sin dränering till den allmänna dagvattenledningen. Troligtvis har vatten i inspektions-/rensbrunnen stigit upp genom brunnen och vidare ut på golvet. Dessutom har spygatten i den utvändiga källartrappan belastat samlings-/servisledningen. Man kan inte utesluta att stående vatten runt den yttre källartrappan runnit ner i densamma och belastat den allmänna spillvattenledningen och att även detta skyfallsvatten trängt in genom källardörren.

Utifrån den av Trygg-Hansa åberopade vittnesbevisningen och övrig utredning i målet bedömer mark- och miljödomstolen det som klart mera sannolikt att orsaksförloppet varit det som Trygg-Hansa påstått än att skadeorsakerna varit de som Uppsala Vatten gjort gällande.

Fastigheten ligger i Gamla Uppsala, norr om centrala Uppsala. Den är bebyggd med en villa uppförd år 1971. Uppsala Vatten har uppgett att ledningssystemet i området är utbyggt under 1960-talet.

Annat är inte visat än att avloppssystemet i området ursprungligen är anlagt som ett duplikatsystem och att det alltjämt är fråga om ett sådant. Vad Uppsala Vatten anfört om stadens system som helhet föranleder inte någon annan bedömning. Inte heller det förhållandet att det förekommer att fastighetsinterna spygatter för dagvatten är påkopplade på den spillvattenförande ledningen gör det. Det är i grunden va-huvudmannens ansvar att se till att avloppssystemet fyller sitt ändamål och tillgodoser skäliga anspråk på säkerhet.

Som anförts ovan ska spillvattenledningen i ett duplikatsystem i princip vara tät och inte påverkas av nederbörd. Eftersom så inte varit fallet har systemet vid fastigheten inte uppfyllt kraven i 13 § vattentjänstlagen för ett duplikatsystem. Uppsala Vatten är därför skadeståndsskyldigt gentemot Trygg-Hansa.

Det av Trygg-Hansa yrkade beloppet 1 001 552 kr är styrkt. Det har inte framkommit skäl att jämka beloppet pga. medvållande eller annan anledning. Uppsala Vatten ska alltså i denna del betala 1 001 552 kr till Trygg-Hansa.

Sammanfattning

Beträffande de fastigheter där endast baktrycksskador uppstått och som ligger i områden med duplikatsystem bifalls Trygg-Hansas skadeståndsanspråk. Detta gäller fastigheterna på Lövsångarvägen 5A (659 163 kr), Rörbäcksvägen 24 (567 051 kr) och Arngrims gränd 5 (1 001 552 kr).

Beträffande de fastigheter där endast baktrycksskador uppstått och som ligger i områden med kombinerat system avslås Trygg-Hansas skadeståndsanspråk. Detta gäller fastigheterna på Torsgatan 5A och 5B, Egilsgatan 4A-B, Svartbäcksgatan 83A-B och 87A-B samt Törnlundsgatan 5.

Vad gäller de fastigheter där endast skador genom inträngande dagvatten har uppstått bifalls skadeståndsanspråket beträffande Kadettgatan 9 (776 671 kr), medan det avslås beträffande Sysslomansgatan 28 och Geijersgatan 13C. Även anspråket beträffande Blixtgatan 15 och Molngatan 5-7 avslås.

Sättet att beräkna ränta är vitsordat.

Uppsala Vatten ska således till Trygg-Hansa betala sammanlagt 3 004 437 kr jämte yrkad ränta för respektive belopp.

Rättegångskostnader

Trygg-Hansa har yrkat ersättning för ansökningsavgiften. Uppsala vatten har framställt ett yrkande om ersättning för rättegångskostnad med 300 000 kr, avseende onödiga kostnader för den första muntlig förberedelsen i målet, återkallelse av yrkandet för Vretgränd 18 samt inläsning för S:t Persgatan 22 och Årstagatan 25–35/Apelgatan 4-16.

Beslut i fråga om rättegångskostnader meddelas, i enlighet med bestämmelsen i 18 kap. 14 § andra stycket rättegångsbalken, när målet slutligt avgörs.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se [bilaga 1](#) (MMD-01)

Överklagande senast den 2 juni 2026. Prövningstillstånd krävs.

Magnus Hjort

Ulrika Haapaniemi

I domstolens avgörande har rådmannen Magnus Hjort och tekniska rådet Ulrika Haapaniemi deltagit.

Hur man överklagar

Dom i mark- och miljödomstol som första instans

MMD-01

Vill du att domen ska ändras i någon del kan du överklaga. Här får du veta hur det går till.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Ditt överklagande ska ha kommit in till domstolen inom 3 veckor från domens datum. Sista datum för överklagande finns på sista sidan i domen.

Överklaga efter att motparten överklagat

Om ena parten har överklagat i rätt tid, har den andra parten också rätt att överklaga även om tiden har gått ut. Det kallas att anslutningsöverklaga.

En part kan anslutningsöverklaga inom en extra vecka från det att överklagandetiden har gått ut. Ett anslutningsöverklagande måste alltså komma in inom 4 veckor från domens datum.

Ett anslutningsöverklagande upphör att gälla om det första överklagandet dras tillbaka eller av något annat skäl inte går vidare.

Så här gör du

1. Skriv mark- och miljödomstolens namn och målnummer.
2. Förklara varför du tycker att domen ska ändras. Tala om vilken ändring du vill ha och varför du tycker att Mark- och miljööverdomstolen ska ta upp ditt överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).
3. Tala om vilka bevis du vill hänvisa till. Förklara vad du vill visa med varje bevis. Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.
4. Lämna namn samt aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå dig: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.
Om du har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skriv under överklagandet själv eller låt ditt ombud göra det.
6. Skicka eller lämna in överklagandet till mark- och miljödomstolen. Du hittar adressen i domen.

Vad händer sedan?

Mark- och miljödomstolen kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att domen gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar mark- och miljödomstolen överklagandet och alla handlingar i målet vidare till Mark- och miljööverdomstolen.

Har du tidigare fått brev genom förenklad delgivning, kan även Mark- och miljööverdomstolen skicka brev på detta sätt.

Prövningstillstånd i Mark- och miljööverdomstolen

När överklagandet kommer in till Mark- och miljööverdomstolen tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Mark- och miljööverdomstolen ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att mark- och miljödomstolen dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om mark- och miljödomstolen har dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rättstillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Om du *inte* får prövningstillstånd gäller den överklagade domen. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt du vill föra fram.

Vill du veta mer?

Ta kontakt med mark- och miljödomstolen om du har frågor. Adress och telefonnummer finns på första sidan i domen.

Mer information finns på www.domstol.se.